

L a t w e e f c h u A w i s e s.

Nr. 18. Zettortdeenâ 2trâ Mei 1840.

J a u n a s s i n n a s.

• **No Dundagas.** Likkumi ne kur ne truhft. Zeefas un waldineeki us to gabdadami: ka lai noteek Deewa prahts semmes wirsü, lai meers un taisniba walda stary zilwekeem, brihscham scho, to pawehl, jeb aisleeds. Bet weens lifkums libds schim wehl ne bij islaists. To paschu nu warr lassibt Dundagas leelâ basnizas = frohgâ. Turpat ar discheem bohstabeem stahw rakstihst schis lifkums:

„Muischas waldischana zeeti aisleeds: teit fwehdeenâs un fwehtfôs brandwihnu pahrdohrt un dsert. — Tapat arri naw wehlehts: bes waijadfibas ilgaki ne kâ weenu stundu pehz noturretas basnizas frohgâ apstahtees un kawetees: jo fwehtas deenas tew buhs fwehtihrt.“

Ka jums schis lifkums patihft? Woi Dundagas zeenigais Pilles-Rungs, kas scho lifkumu bewis, ne rahdabs wiffai bahrgs saweem laudim? — Kas pasihst scho augstu gohda-wihru, kas to sinn, ka winsch weenumehr sawu lauschu labbumu ar mihlu firdi peekohpj, ka winsch wiffaem sneeds palihdsigu rohku, ka winsch pawiffam atraitnes, bahrius un wiffadus nabbadsius schelho un apjerre, kas sinn, ka winsch pat scho gabdu wehl saweem nowadda behrneem leek brangu skohlu ustaisiht, kas wiffu to sinn, tas nemas ne brihnofees par scho jaunu lifkumu, nedj wiinu nosauks par bahrgu Rungu; tas tam firdi kluffam pateiks: ka winsch pee ta irr lihdses: ka Deewa nams un Deewa deenas turr zeenâ. Nu itt wiffi pehz apdsihwoteem basnizas darbeem gohdigi, kâ kriftigeem zilwekeem peeklahjabs, us sawahm mahjahm aiseet. Neeuens fwehtâs, dwehfeli kohpamâs

deenâs ne pahrnahft ar tufschu malku un ar fihweschanu un nemeeru.

Nu tahs Deewa duffeschanas deenas ne tohp wairs saimotas, zaur plihntneekem un flinkeem dschrejeem. — Gohda=laudis! preezaitees ar preezigeem! — Lai Deews apfwehti Dundagas zeenigu Pilles=Rungu!

* * *
• **No Nerretas** (11tâ April). Sneegs peemums bes leetus suddis, un tadeht lauzini peetahm nemittejamahm nakts salnahm un stipreem wehjeem wehl mas salkuma rahda. Lautini bihsstabs, ka zaur to atkal buhs maitati. Waffar pirmu reisi palihja, bet irr schodeen laiks wehl lohti wehfs. Pirmâ Aprila deenâ pirmee arraji augstôs un fausôs laufôs bij redsami. Mufsu uppê tanni paschâ deenâ leddus ar masu uhdeni isgahja, un ohtrâ un treschâ deenâ kahdus 50 balku = plohtus redsejam us Zalgawu garram eijam. Magasihnes jaw stipri no lautineem tohp apmekletas.

* * *
Mufsu schehligs Keisers, saweem pawalstneekem un ihpafchi saldатеem no Luttera tizzibas jaunu sihmi sawa tehwa=prahta doht gribbedams, irr pawehlejis, lai dsittâ Kreemu=semme tahdâs weetas, kur libds schim Luttera tizzibas mahzitaji wehl ne bija, tahdus eezelt, prohti weenu preeksch Moskawas un teem kaiminu Gubernementeem, ohtru preeksch Siberias, Bernailla pilssehtâ. Scheem mahzitajeem, ko Divisions=basnizkungus sawz, peenahkabs, tohs wiinu apgabdashanai nowehletus leelus aprinkus apbraukt, un sawus tur iskaisitus tizzibas=bedrus ar sawu ammatu apfohpt, pee ka wineem dauds tuhstoschas werstes par gabdu braujamas, — kas pateesi grubts ammatâs irr. —

Wohl kahda isteifschana pahr lohpeem.

(Skattees Nr. 16.)

Sunna apdohmiba un pahrgahda-
schana.

Kahdam kutscheram, kas brandwihnu mihleja, un brihscham eedsehras, bija weens pascha audsinahts spizzihst, kas winnu lohti mihleja. Ta ka schis mannija, ka kutscheris bija eereibis, ta tas apsehдахs winna schnds us bukka, un rehja weena gabbala, ta ka kutschers ne warreja aissnaust; bet kad schis bija nedsehris, tad spizzihst itt klussu pee winna gulleja. Paprecksch ne warreja saprast, kam sunnihst ta darrija, bet pehz gan nomannija, ka schis usfizzigs un pateizigs lohpinisch tikfai tapehz tik stipri rehja, lai winna peedschris kungs nomohda paleekoht, un snausdams ne nokrihtoht no sawa bukka.

* * *

Suns glahbj zilweka dsihwibu.

Seemas deena, fur stipri falla, kahds gehgeris ar sawu sunni us jakti dewahs, un stirnas pehdahm usgahjis tai paschai pakkat dsinnahs. Schis weegls lohpinisch bija pahr plattu uppi pahrskrehjis, kas ar plahnu leddu bij apfallusi un drufzin apsniggufi. Gehgeram gan bailes bija, ka leddus to ne neffischohht, bet tomehr pehz stirnas lohti kahrodams, mehginaja pahr leddu eet, un tikko pahri sohslus spehris, eeluhse un eefritte aufsta uhdeni. Par laimi schis sawu plinti bija schkehrsu preckscha turrejis un us tahs nu warreja atspeestees, ta ka ne nogrimme, bet tikfai lihds kruhtim uhdeni gulleja, no ka ne us kahdu wihsi ne warreja iskultees, bihdamees, leddu wehl wairak salausiht, un tad dsilla uppe pawissam nosliht. — Sunsgan redseja, kahdas breefmas winna kungs bija, un mekleja wissadi bet par welti winnu isglahbt. To nu ne eespehdams, steepehs us reift ar wissu spehku us zeemu, kas ne wissai tahli bija, wehdinaja mihligi ar asti wisseem, kam satikka, un tohs raustija pee drahnahm. Laudis, kas ta gehgera sunni gan labbi pasinna, brihnijahs pahr to, ko suns darrija; dohmas teem prahta

schahwahs, ka winna kungam kahda nelaine notikkufi, tee gabja tabehl funnam pakkat lihds tai weetai, fur schis teem paprecksch tezzeja, un tur atrabde scho gehgeri ar puss meesu uhdeni guttam, pawissam atfalluschu un tikko wehl spehdamu, pee sawas plintes turretees. Urleelu puhleni teem laimejahs, winnu no nahwes brecksinahm isglahbt, kurras tas bes sawa sunna teescham sawu gallu buhtu atraddis.

W — r.

Ra warr dabbuht Deewa swehtibu
• pee sawas mahju buhschanas?

Ta gan dasch lab ar gruhtu nopuhshanu waizajahs klussa prahta, kad tam pee sawas mahju buhschanas us preckschu ne eet, un truhkums mallu-mallas rohnahs, kaut tas deen un nakti puhlejahs. Daudsfahrt tas nu gan nahk, ka zaur nelabbu gaisu, zaur wehtru, zaur salnu, zaur pahrleeku leetu labbiba ne noaug, dahrsu-augti ne isdohdahs, seens famitajahs, un ka zaur wissu scho fainneekam gruhti nahkahs, sawu faimi un sawus lohpinus zaur wissu gaddu usturreht un ka tam ar katru deenu labklahschana wairak subd. Bet tas nahk no Deewa un irr ar pasemnigu prahtu japaness; un ja ruhpiigi strahdasi, ne fur welti ne tehresi, tad ir gruhtu gaddu spehfi pahrzeest. Bet kahda maina ta warr buht, kad pee augliga gabda, fur ne zilwekam ne lohpan truhkums naw, tatschu Deewa swehtiba mahjas naw atrohnama, un dascha affara tohp raudata, woi no fainneeka un fainneezes, woi no winnas prederrigeem? Kahda kaite schewarr buht? Ur ihseem wahrdeem fakkoht: tas irr tas nemeers, ta nefaderreschana, kas dauds mahjas wehl atrohnama! No rihta lihds wakfaram daschas mahjas zittu ne ko ne dsird, ka fildu un stribdeschanu; fainneeks ar fainneezi, kalps ar kalponi, mahte ar meitu jeb weddeflu reijahs brihscham ka sunni, un par tihru neeku, un mihligu wahrdu winnu starpa ne mas ne dsirdehs. Ra nu gan tahdas mahjas warr nahkt Deewa swehtiba, fur weenumehr nemeers redsams,

un bahrschana ween dsirdama? Bet wehl ne peeteek, ka pa mahjahm ween reijahs, ne! fesdaen tad wehl preeksch teefas us muischu jafkreen, fur zits pahz zittu subds, un daschureif abbi subdssetaji ka peenahkabs sawu strahpi dabu, bet tatschu zaur to ne pahmahziti mahjas no jauna fahk reetees, un ta wissa deena, fur tee buhtu warrejuschi strahdaht, ja buhtu weenprahtiba dsihwojuschi, teem wolti isgaist. Kad kahdai seerwai spannis uhdens waijadsigs buhtu, tad ta us weddeflu woi us eetalu ar bahrsibu falka: atneff uhdeni! un schi tad pateesi woi ne fo ne atbild, un ka ne dsirdejusi pa durwint iseeet, woi atfalka: U, un ne no weetas ne kuff, lai proffitaja irr noslahptu! Bet ja schi ar mihsteem wahrdeem us weddeflu buhtu teikuff: mahsin mihla! atneff man uhdeni; man slahpst, man paschai naw wallas us akku eet, jo behrens raub; — woi: man maiese jamihza, woi zits nohtigs darbs darrams, — effi tu tik labba, par mannim schohs sohlus spert; kad winna ar tahdeem lehneem, mihksteem wahrdeem sawu griibeschanu isteiktu, tad teescham ta usprassita bes prettirunnaschanas us akku tezzetu un uhdeni atnestu. — Gan jaw irr dsirdehts, ka zaur tahdu pahzu masu leetu, ka uhdens-spannis, kildas un lammaschanas irr zehluschees, prohti ka weena seewa ohtrai spanni ar uhdeni atneffuffi un pee tahs nolcek, un ka schi dusinu-pilna wianai usbrehz: man tawu uhdeni ne waijaga! es patti warru atnest! Ur lammoschanu ta nu skreen abra, apgabsch to spanni, un fineltahs zittu. Bet ir ar to srihdeens wehl naw beigts; reeschana tohp jo nikna; pulks siktu, beskaunigu wahrdu pluhst no bahbu muttehm, un dascha stundina, fur buhtu warrejuschas woi wehryt, woi aust, woi behrnus grahmatahs mahzigt, tahm pahreet ar reeschanu un lammaschanu, fur neween paschas kauna tohp, bet ir saweem wihreem firdehstus darra, un saweem behrneem un sawai saimej siktu preekschshimi rahda. — Woi tad brihnume, ka wihrs, no nemeera glahbdamees, no mahjahm behg un us frohgu eet, tur beidsamu graffi istehredams dikti peedserrahs, un pahrnahzis sawu seeru

fahk kuff un dauhst? Ka mahjas wianam warr patikt, kad tur iddeenas tik bahrschana un lammaschana dsirdama? Ka Deewa swehtibai buhs rastees tahdas mahjas, fur mahjas-lohzecki tik nesaderrigi dsihwo, tik dauds laika ar saweem farreem wolti gaifina, un pee darba tizzigi ne speeschahs? U! ka dauds zittabi tas buhtu, kad wiffi mahjas eedsihwotaji zits zittu mihligi passubbinatu tohs waijadsigus darbus darriht, zits zittam palihdsedami! Ka tee mannitu Deewa swehtibu wiffas mallas! Ka weiktohs wiff darbs, un gohdiga behrnu-audsinaschana, kad meers mahjas un meers firdi buhtu! Jo pateefigs irr tas wezzu-wezzais fakkamais wahrds: meers wairo bet nemeers pohsta zilweku laimi.

E. M — r.

Teefas flubbinaschanas.

Us pawekleschanu tahs Zeiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walsts 20. 20. 20., tohp no Ugahles pagasta teefas wiffi tee, kam kahdas taisnas parradu prassichanas buhtu pee teem Ugahles fainneekem Krischa no Karflu mahjahm un Janna Robne no Nowadneeku mahjahm, kas inventariumatruhkuma un magasihnes-parradu labbad sawas mahjas muischas-waldischanai atdewuschi un pahz kurreu mantahm konkurse spreesta, usaiginati, diwu mehneschu starpâ, prohti lihds imu Zubni s. g., pee schihs pagasta teefas peeteiktees, jo wehlat neweenu wairs ne klausih. To buhs wehrâ nemt! Ugahles pagasta teefa, 6tâ April 1840.

(L. S.) ††† Mattihs Kumlaln, pagasta wezz.
(Nr. 24.) E. Freyberg, pagasta teefas srihweris.

Te, kam pee tahs atstahdas mantas ta ne fenn Buffaischumuischa nomirruscha muischas bruhwera Joh. Anton Radwilowiz mantoschana jeb kahda daliba buhtu, tohp usaiginati, weena gadda starpâ no appalschraffitas deenas pee Buffaischumuischas pagasta teefas peeteiktees. Tai 20tâ April 1840.

(L. S.) Uns Steffani, peesehdetais.
(Nr. 80.) Berschnewitz, pagasta teefas srihweris.

No Irlawas pagasta teefas tohp wiffi tee, kam kahdas taisnas prassichanas buhtu pee ta lihdschinniga Ubawas (Kiuke) muischas Rassa fainneeka Jahna

Underfohna, kas inwentariuma-truhkuma un parrabu deht sawas mahjas atdewis, un pahr kurra mantu konkurse spreedsta usaizinati, diwu mehneschu starpâ, prohti lihds 22tru Juhni f. g., kas par to weenigu terminu nolikt, pee schihs pagasta teefas ar sawahm prassischanahm peeteiktees, jo wehlaq neweenu wairs ne klausihš. Grensches = Irlawas pagasta teefa, 22trâ April 1840. 3

(L. S.) Ditto Koch, pagasta wezzakais.
(Nr. 81.) Kollegien-Registrators E. Schwalb, pagasta teefas ffrihweris.

No Kuldigas Krohna pagasta teefas tohp wiffi tee, kam kahdas taisnas parrabu prassischanas buhtu pee ta lihdschinniga Krohna Kalnamuischas fainneeka Steerku Ansa Letaur, pahr kurra mantu parrabu deht konkurse spreedsta, usaizinati, 2 mehneschu starpâ, un wisawehtak lihds 30tu Mei f. g., pee schihs teefas peeteiktees, jo wehlaq neweenu wairs ne klausihš. Kuldigâ, tai 4tâ April 1840. 2

(Nr. 194.) + + + Krist Krause, pagasta wezzakais.
E. Schwarz, pagasta teefas ffrihweris.

Tee parrabu deweji ta Garroschumuischas fainneeka Janna Pinke no Pashu mahjahm, pahr kurra mantu konkurse spreedsta, tohp usaizinati, sawas prassischanas lihds 1mu Juhni f. g. pee Garroschumuischas pagasta teefas udohht. Garroschumuischâ, 1mâ April 1840. 2

(Nr. 16.) + + + Johst Graudin, pagasta wezzakais.
Auterhuff, pagasta teefas ffrihweris.

No Irlawas pagasta teefas tohp wiffi tee, kam kahdas taisnas parradu prassischanas buhtu pee ta Peterstahles Kannenerku fainneeka Andreij Berlin, kas inwentariuma-truhjibas un parrabu deht sawas mahjas atdewis, un pahr kurra mantu konkurse spreedsta, usaizinati, diwu mehneschu starpâ, prohti lihds 1mu Juhni f. g., kas par to weenigu terminu nolikt, pee schihs pagasta teefas ar sawahm prassischanahm peeteiktees, jo wehlaq neweenu wairs ne klausihš. Grensches pagasta teefa, 1mâ April 1840. 1

(L. S.) Ditto Koch, pagasta wezzakais.
(Nr. 53.) Kollegien-Registrators E. Schwalb, pagasta teefas ffrihweris.

No Kengedmuischas pagasta teefas tohp wiffi parradu deweji ta pee Arischumuischas pagasta peederriga fainneeka Kalna Arischu Jehlaba, pahr kurra mantu zaur schihs pagasta teefas spreedumu konkurse spreedsta, usaizinati, lihds 25tu Mei f. g., kas par to weenigu un ieslehdsumu terminu nolikt, ar sawahm prassischanahm un flaidrahm parahdischanahm scheid peeteiktees un sagaidiht to teefa spreedihš. Kengedmuischas pagasta teefa, 10tâ April 1840. 1

(Nr. 75.) + + + Dibsche Ginther, pagasta wezzakais.
Frd. Stobbe, pagasta teefas ffrihweris.

No Edohles pagasta teefas tohp wiffi tee, kam kahdas taisnas parradu prassischanas buhtu pee ta nomiruscha Edohles Brenzu fainneeka Mikkel Kantin, tohp usaizinati, pee saudeschanas sawas teefas lihds 16tu Mei f. g. scheid peeteiktees, jo wehlaq neweenu wairs ne klausihš. Edohles pagasta teefa, 29tâ Merz 1840. 1

(L. S.) Ehrmann Nahtin, pagasta wezzakais.
(Nr. 20.) J. Schulz, pagasta teefas ffrihweris.

Zittas flubbinaschanas.

Tas pee Salkasmuischas peederrigs Melnais Krohgus us Schagarres leelzetta, 25 wersies no Jelgawas, ne tahlu no Kalnamuischas, tiks us arrenti isdohts. Kam patiktu scho krohgu us arrenti nemt, tee warr klastas kas ffinas lihds 15tu Mei f. g. pee muischas = waldischanas dabhuht. Salkasmuischâ, 15tâ April 1840. 1

Tai 13tâ Mei f. g., pulsten 10 preeksh pufsedenas, Krohna Bramberges Bekkera-krohga to atklastu mantu tahs nelaihes krohdineezes Katrinhes Bergmann, prohti: sirgus, lohpus, gultas un seewischku drahnas, rattus un brauzamas leetas, krehslus, jaldus, lahdes, flapjus un wiffabus fainneeku buhschanâ waijadfigus traufus un leetas, wairaksohlita jeem uhtrupê pahrdohš. Krohna Wirzawâ, tai 13tâ April 1840. 2

Pee mannim grahmata no Peterburges atnahkuffi ar to wirskastu: Nodohht Peterstahles muischâ pee Irlawas pee kalleja Janne Suntuls jeb atkal pee Jahne Weinberg. 2

W. Pantenius, Jelg. Latw. rihta mahjitojs.

W r i h w d r i k k e h t.

No juhrmallas gubernementu augstas waldischanas puffed: Waldischanas-rahts H. Weidler.